

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 4C/481/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813208719
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8813208719.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanému: Š. E., nar. XX.X.XXXX, bytom Č. XXX, XXX XX G. Y. L., t.č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou J. C., pracovníčkou Okresného súdu Humenné, o zaplatenie 147,77 eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd zaväzuje žalovaného uhradiť žalobcovi sumu 147,77 eur s úrokom z omeškania vo výške 3,36 eur ako aj s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 147,77 eur od 21. 03. 2011 až do dňa zaplatenia, ako aj uhradiť trovy konania k rukám žalobcu vo výške 16,50 eur, k rukám právneho zástupcu žalobcu vo výške 58,58 eur a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 23.8.2013 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 147,77 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 3,36 eur a úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 147,77 eur od 21.3.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 15.12.2011 medzi postupcom C. C., A.C., a postupníkom EOS KSI Slovensko, s.r.o., postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Ďalej uviedol, že pôvodný veriteľ a žalovaný uzatvorili dňa 20.3.2006 Zmluvu č. 561442052 (ďalej len „Zmluva“), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej aj „VOP“). Na základe uvedenej Zmluvy C. C., A.C.. poskytla žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v Zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Žalobca zastáva názor, že Zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa §§ 497 až 507 Obchodného zákonníka a zákona č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o úvere je podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka tzv. absolútnym obchodným, a preto právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavretej pred 1.1.2008 sa spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkového vzťahu. Navyše, žalobca poukazuje na skutočnosť, že do 31.12.2007 sa ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách a neprijateľných podmienkach upravených v §§ 52 až 54 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) vzťahovali len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti OZ, ako aj na zmluvu podľa § 55 OZ. Zmluva o úvere bola upravená len v Obchodnom zákonníku (ďalej len „ObZ“) a v Zákone o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. (ďalej len ZoSÚ“). V dôsledku toho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods. 3 OZ. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 OZ sa nespravujú nároky vzniknuté pred 1.1.2008 a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 1.1.2008 (§ 879j OZ). To znamená, že pokiaľ pred dňom 1.1.2008 bola uzavretá zmluva o úvere, kde bol dlžník spotrebiteľom, nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 1.1.2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa ust. § 52 až 54 OZ. Ak je účastníkom

zmluvného vzťahu spotrebiteľ, je potrebné aplikovať ust. ZoSÚ (lex specialis). Práva a povinnosti, ktoré nie sú v tomto zákone, tak je potrebné aplikovať ustanovenia ObZ. Použitie Občianskeho zákonníka bolo do 31.12.2007 prípustné len podľa § 1 ods. 2 ObZ, t.j. v prípadoch, ak niektoré otázky nebolo možné riešiť podľa Obchodného zákonníka. Právna dovolenosť, či rozpor s dobrými mravmi môžu byť posudzované len podľa právnych predpisov platných v čase uzavretia zmluvy. K uvedenému zaujal nepriamo právne stanovisko aj Najvyšší súd SR na strane č. 4 rozsudku spis. zn.: 5 Obo 56/2007 zo dňa 04.06.2008. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 1.186,16 eur, ktorá pozostávala z istiny 934,71 eur riadneho úroku 96,06 eur, úroku z omeškania 155,39 eur a ostatného príslušenstva 0 eur v súlade s prílohou k zmluve o postúpení, kde postupca C. C., A..C.. deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Sumu 155,39 eur predstavujúcu úrok z omeškania si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Podľa Zmluvy postupca poskytol žalovanému úver vo výške 763,46 eur, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 21,11 eur vždy k 20 dňu v mesiaci. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje splátky úveru splatné od 20.09.2010 do 20.03.2011 v počte 7 a celkovej výške 147,77 eur. Zvyšné splátky úveru si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje úrok z omeškania v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 OZ počnúc dňom splatnosti každej splátky úveru samostatne. Pri splátkach, ktorých splatnosť mala vzniknúť po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dňa si žalobca uplatňuje úrok z omeškania od toho dňa. Žalovaný odo dňa postúpenia pohľadávky neuhradil na uplatňované splátky žiadnu sumu. Uplatňovaná dlžná suma pozostáva z 7 neuhradených splátok úveru v celkovej výške 147,77 eur. Zo splatných splátok úveru a na základe uhradených platieb si žalobca vyčísluje úrok z omeškania vo výške 9% zo sumy 21,11 eur od 21.09.2010 do 20.03.2011 vo výške 0,96 EUR, 9% zo sumy 21,11 eur od 21. 10.2010 do 20.03.2011 vo výške 0,80 eur, 9% zo sumy 21,11 eur od 21.11.2010 do 20.03.2011 vo výške 0,64 eur, 9% zo sumy 21,11 eur od 21.12.2010 do 20.03.2011 vo výške 0,47 eur, 9% zo sumy 21,11 eur od 21.01.2011 do 20.03.2011 vo výške 0,31 eur, 9% zo sumy 21,11 eur od 21.02.2011 do 20.03.2011 vo výške 0,14 eur, 9% zo sumy 147,77 eur od 21.03.2011 do zaplatenia. Žalobca žiada súd o vydanie platobného rozkazu v súlade s § 172 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pričom si uplatňuje len istinu, dohodnutý riadny úrok a zákonné úroky z omeškania.

Súdu sa nepodarilo dostupnými spôsobmi zistiť súčasný pobyt žalovaného, preto mu bola v zmysle ust. § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ustanovená opatrovníčka.

Opatrovníčka žalovaného ponechala vec na rozhodnutie súdu, z opatrnosti vznesla námietku premlčania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, a to Zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 20.3.2006, Všeobecnými obchodnými podmienkami, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2011 medzi C. C., A..C.. a žalobcom a prílohou č. 1 k tejto zmluve o postúpení zo dňa 15.12.2011, Oznámeniami o postúpení pohľadávky zo dňa 27.12.2011, podacím hárkom, pokusom o zmier zo dňa 6.8.2013. Ďalej vykonal dokazovanie písomnými podaním žalobcu zo dňa 21.5.2014 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

Postupca C. C., A..C.. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 20.3.2006 v súlade s ust. § 497 až 507 Obchodného zákonníka Zmluvu o splátkovom úvere č. 0561442052. Podľa článku I. zmluvy, predmetom zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve. Výška úveru bola 763,46 eur (23.000,-Sk), úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 17,70 % ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou mesačných splátok vo výške 21,11 eur (636,- Sk) splatných k 20. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dňa 20.4.2006 a konečná splatnosť úveru dňa 20.3.2011.

Podľa bodu 2. článku II. zmluvy, dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil s VOP a Úverovými podmienkami, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlasuje, že sa oboznámil so sadzobníkom a súhlasí s nim. Pre účely úverovej zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané Bankou s účinnosťou od 1.8.2002.

Ako vyplýva z bodu 3. článku II. zmluvy všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v úverovej zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami VOP, ktoré sú súčasťou úverovej zmluvy, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí.

Podľa bodu 4. článku II. zmluvy zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

V zmysle Článku 7., bod 7.2.4. Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“), banka poskytne splátkový úver, t. j. peňažné prostriedky do výšky určenej v zmluve o úvere a po splnení podmienok uvedených v zmluve o úvere a to takým spôsobom, že pripíše peňažné prostriedky v prospech účtu uvedeného v základných podmienkach zmluvy o úvere. Vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov a úrokov sa uskutoční formou splátok klienta.

Ako vyplýva z Článku 7., body 7.3.2., 7.3.3. VOP, pohľadávku z úveru, ktorá sa skladá z istiny, jej súčasti a príslušenstva spláca Klient pravidelnými splátkami, periodicitou dohodnutou v základných podmienkach zmluvy o úvere. Splátka je uhradená včas, ak je pripísaná na účet banky najneskôr v deň splatnosti splátky a banka má možnosť poukázanou sumou nakladať.

Podľa Článku 7, bod 7.4.2. VOP, úver sa úročí denne odo dňa poskytnutia úveru do dňa predchádzajúceho dňu splatenia úveru. Klient je povinný zaplatiť banke úroky z úveru v posledný deň každého úrokového obdobia, t. j. časového obdobia dohodnutého v zmluve o úvere resp. spôsobom v nej dohodnutým, počas ktorého sú Bankou účtované úroky, na konci ktorého sú úroky splatné a po ktorom môže nasledovať ďalšie úrokové obdobie.

V zmysle Článku 7., bod 7.6.1. VOP, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany Klienta alebo, ak je Klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré tvoria viac ako 10 dní, banka je oprávnená a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požiadať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere, a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti, b) vypovedať zmluvu o úvere, alebo od nej odstúpiť. Účinnosť výpovede banky nastáva okamžite bez výpovednej lehoty, dňom jej doručenia klientovi. Odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká záväzok klienta splatiť pohľadávku banky vrátane jej príslušenstva.

Podľa predloženej Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1599/2011/CE zo dňa 15.12.2011 spolu s jej prílohou, kde je uvedené meno a priezvisko, rodné číslo žalovaného, spolu s číslom úverového účtu a dátumom uzavretia zmluvy, došlo k postúpeniu pohľadávky z postupcu - C. C., A.C.. na postupníka - žalobcu, čím je preukázaná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2011 vyplýva, že istina úveru po splatnosti predstavuje sumu 934,71 eur a úroky predstavujú sumu 251,45 eur, pričom splatnosť úveru nastala dňa 20.3.2011.

Právny zástupca žalobcu listom zo dňa 6.8.2013 označeným ako Pokus o zmier, vyzval žalovaného na uhradenie pohľadávky spolu v sume 1.324,45 eur, pozostávajúcej z neuhradeného úveru vo výške 934,71 eur, zmluvného/zákonného úroku vo výške 138,29 eur, riadneho úroku vo výške 96,06 eur, úroku z omeškania vo výške 111,26 eur, zmluvného úroku 1 v sume 44,13 eur.

Postúpenie predmetnej pohľadávky oznámil právny predchodca žalobcu žalovanému listom zo dňa 27.12.2011.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V zmysle § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

V zmysle § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu, ktorá bola uzavretá 20.3.2006, teda za účinnosti Občianskeho zákonníka v takom znení, že v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplacnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy (znenie účinné od 1.4.2004).

Na uvedený právny vzťah je totiž potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Ako vyplýva z § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V zmysle § 111 Občianskeho zákonníka, zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Ako vyplýva z § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Ako vyplýva z § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis. Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu (Občiansky zákonník).

Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Ako to vyplýva z predloženej zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0568/2011/CE došlo k postúpeniu pohľadávky a to zo spoločnosti C. C. A..C.. na žalobcu.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že k uzatvoreniu zmluvy o splátkovom úvere medzi účastníkmi konania došlo dňa 20.3.2006, pričom bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 763,46 eur, úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 17,70 % ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou mesačných splátok vo výške 21,11 eur splatných k 20. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dňa 20.4.2006 a konečná splatnosť úveru dňa 20.3.2011.

Opatrovníčka žalovaného vznesla námietku premlčania uplatneného nároku.

Žalobca žalobou uplatňuje iba svoj nárok na 7 neuhradených splátok úveru splatných odo dňa 20.9.2010 do 20.3.2011.

Keďže v konaní nebolo preukázané aby došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, je potrebné začiatok plynutia premlčacej doby stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Nepremilčuje sa teda celý dlh naraz, ale každá jednotlivá splátka úveru má samostatnú trojročnú premlčaciu dobu. Vzhľadom na skutočnosť, že nedošlo k predčasnému zosplateniu úveru a žaloba bola podaná na súde dňa 23.8.2013, jedná sa o splátky splatné najneskôr 23.8.2010. Nepremilčanými splátkami tak sú splátky splatné tri roky spätne od podania žaloby. Keďže v danom prípade bola splatnosť jednotlivých splátok dohodnutá k 20. dňu v mesiaci, nepremilčanými splátkami sú tie, ktoré sú splatné odo dňa 20.9.2010 do 20.3.2011. Jedná sa tak o 7 nepremilčaných splátok po 21,11 eur, teda spolu ide o istinu a úrok z úveru v sume 147,77 eur. Uvedený nárok súd považuje za dôvodný v celom rozsahu, preto ho žalobcovi priznal.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej

strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že ust. bodu 4. článku II. zmluvy v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka o premlčaní. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Takéto ustanovenie preto súd zároveň považuje za priečiace sa dobrým mravom, preto je absolútne neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

V danom prípade, keďže ide o zmluvu spotrebiteľskú, súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý činil 17,70 % ročne.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v marci 2006 činil úrok 12,65% p.a. Z toho je zrejmé, že ročný úrok dohodnutý medzi účastníkmi v danom značne neprevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za primeranú a v súlade s dobrými mravmi.

V časti uplatnených úrokov z omeškania súd žalovanú zaviazal k zaplateniu úrokov z omeškania v zákonnej výške 9 % ročne zo súm jednotlivých splátok (7 neuhradených splátok úveru) odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia, ako to požadoval žalobca, ktorý úrok z omeškania je v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase, kedy došlo k omeškaniu. Odo dňa 21.9.2010 až do 21.3.2011 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 1% p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú výšku 9 % ročne.

Súd tak považoval nárok žalobcu v uplatnenom rozsahu za dôvodný a priznal žalobcovi sumu 147,77 eur pozostávajúcu z istiny a úroku z úveru a úroky z omeškania z jednotlivých splátok v sume 3,36 eur.

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

V zmysle § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalobca bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, preto mu súd v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. priznal plnú náhradu trov konania.

Žalobca vyčíslil trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 58,58 eur.

Tarifnú hodnotu konania predstavuje suma 147,77 eur, z ktorej sumy odmena za jeden úkon právnej služby predstavuje podľa §10 ods.1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhlášky“) sumu 16,60 eur.

Podľa § 20c vyhlášky za úkony právnych služieb, ktoré boli vykonané pred 1. júlom 2013, patrí advokátovi odmena podľa predpisov účinných do 30. júna 2013.

Právnemu zástupcovi žalobcu vznikli trovy právneho zastúpenia podľa vyhlášky, ktoré sú vyčíslené takto:

-odmena v sume 33,20 eur za 2 úkony právnej služby podľa §10 ods.1 a § 13a ods.1 písm. a), c) vyhlášky účinnej od 1.7.2013. Paušálna náhrada podľa §16 ods.3 vyhlášky bola v roku 2013 vo výške 7,81 eur, teda spolu náhrada za 2 úkony v roku 2013 predstavuje sumu 15,62 eur:

-prevzatie a príprava zastúpenia.....16,60 eur + 7,81 eur

-podanie návrhu na začatie konania..... 16,60 eur + 7,81 eur

Spolu odmena a paušálna náhrada predstavuje sumu 48,82 eur.

Podľa §18 ods. 3 vyhlášky ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa odmena a náhrady podľa tejto vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitného právneho predpisu. Právnemu zástupcovi žalobcu patrí DPH vo výške 20% zo sumy 48,82 eur, vo výške 9,76 eur. Spolu trovy právneho zastúpenia predstavujú 58,58 eur.

Ďalej žalobcovi vznikli trovy konania za súdny poplatok za návrh vo výške 16,50 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.